

g. Borut Pahor
Predsednik vlade
Gregorčičeva 20, 25
1000 Ljubljana
Slovenija

Neuilly sur Seine, 28/06/2010

Spoštovani g. Pahor,

CISAC (www.cisac.org) in BIEM (www.biem.org) sta mednarodni nevladni organizaciji s sedežema v Parizu (in regionalnimi pisarnami v Budimpešti, Singapurju, Santiagu de Chile ter Johannesburgu), v katerih je združenih več kot dvesto organizacij iz več kot stotih držav z vsega sveta. Preko svojih članskih združenj zastopamo in varujemo interese nič manj kot 2,5 milijona skladateljev, avtorjev in založnikov vseh umetniških repertoarjev: glasbe, dramskih del, literature, avdio-vizualnih del, kot tudi grafičnih in vizualnih umetnosti. Vsaka organizacija članica CISAC in BIEM se mora držati vrste strokovnih pravil v zvezi z zadevami, kot so dobro upravljanje, transparentnost, učinkovitost itd.

Slovensko združenje SAZAS je članica tako CISAC kot BIEM. Poleg njegovega lastnega lokalnega glasbenega repertoarja je bilo Sazasu zaupano tudi varstvo in upravljanje mednarodnega glasbenega repertoarja globalne skupnosti ustvarjalcev.

Za začetek bi radi izrazili svoje spoštovanje do nespornih uspehov, ki jih je Slovenija v zadnjih letih dosegla na področju varstva intelektualne lastnine, kar je pomembno prispevalo tudi k slovenskemu članstvu v EU. S pričujočim pismom pa bi vam radi sporočili svojo globoko zaskrbljenost glede odnosov med našo člansko organizacijo, Sazasom, in Uradom Republike Slovenije za intelektualno lastnino (»URSIL«), ki po našem mnenju ne ustrezajo normalnim odnosom med organizacijo za kolektivno upravljanje (»OKU«) in nadzornim organom članice EU.

Na podlagi najboljših evropskih praks in modelov že od nekdaj verjamemo, da je glavna naloga nadzornega organa, kakršen je URSIL, omogočanje nemotenega delovanja mehanizma kolektivnega upravljanja pravic, torej podpiranje legitimnih, učinkovitih in mednarodno priznanih organizacij za kolektivno upravljanje, ki so resnično jamstvo za varstvo avtorskih pravic in ohranitev nacionalne identitete ter kulturne raznolikosti. Toda v zadnjih nekaj letih smo bili namesto sodelovanju in podpori priča vedno močnejšim upravnim pritiskom in takšnemu ali drugačnemu oviranju delovanja združenja SAZAS.

Zadnji primer takšnega odnosa je Sklep URSIL z 28. maja 2010/N 31221-8/2010-1(101), namenjen popravku Sazasovega Statuta skladno s slovenskim Zakonom o avtorski pravici, kakor si ga razlaga URSIL. Za začetek ne razumemo, zakaj je URSIL Sazasu postavil tako kratek (1-mesečni) rok za izpolnitev zahtev, ko pa je jasno, da bo kot posledica njegovega sklepa morda potrebnih nekaj sej uprave in (izredna) Generalna skupščina; zdi se, da rok, ki ga je postavil URSIL, Sazasu namerno nalaga »misijo nemogoče«, pri čemer je treba upoštevati, da bi s Sazasovo neizpolnitvijo roka URSIL dobil formalno podlago za preklic Sazasove delovne licence ...

Zgoraj omenjeni sklep poleg tega vključuje priporočila, za katera se zdi, da so v nasprotju z uveljavljenimi praksami mednarodnega kolektivnega upravljanja, oziroma obravnava vprašanja, katerih rešitve po našem mnenju ne bi smele biti predpisane od zunaj (kar ima lahko visoko ceno), temveč prepuščene demokratični odločitvi Sazasovih članov. Zlasti nas skrbi Ursilovo stališče, ki Sazasu ne dovoljuje uvedbe različnih članskih kategorij na podlagi različnih kriterijev, npr. višine prihodkov, ki jih ustvarijo posamični imetniki pravic. Tovrstne kriterije uporabljajo številne evropske OKU, ki na primer z njimi neustvarjalnim avtorjem ali avtorjem brez prihodkov onemogočajo izrabljanje združenja v politične namene in tako najuspešnejšim ustvarjalcem upravičeno dajejo večjo vlogo v življenju združenja. Nadalje težko razumemo Ursilovo nasprotovanje določbi v sedanjem Sazasovem Statutu, ki omogoča vzpostavitev posebnega sklada za spodbujanje in promocijo glasbenih kulturnih dejavnosti; tovrstne kulturne in socialne odbitke uporabljajo naše članske organizacije po vsem svetu, odbitki pa so v korist predvsem lokalnim avtorjem ter so tako na neki način protiutež močnejšemu toku licenčnin iz majhnih držav v države z velikimi repertoarji.

Dobro se zavedamo, da mora v odnosih med nadzornim organom, kakršen je URSIL, in organizacijo za kolektivno upravljanje, kakršna je SAZAS, obstajati distanca in da ima vsaka organizacija svoje posebne pravice in obveznosti. Toda trdno smo prepričani, da morajo imeti njuni vzajemni odnosi skupni imenovalec, namreč zagotavljanje kar najboljših pogojev za zaščito interesov slovenskih in tujih avtorjev, katerih dela se izkoriščajo v Sloveniji, skladno z vsemi mednarodnimi standardi na tem področju.

V luči zgoraj navedenega vas prosimo, da z vso avtoriteto, ki jo imate, nujno preprečite zlorabo upravne moči ter kakršnekoli prenaple ukrepe proti našemu članu Sazasu, ki bi lahko ogrozili pozitivno avtorskopravno podobo Slovenije. Vnaprej se vam zahvaljujemo za vaše proaktivno stališče pri varovanju interesov ustvarjalcev in avtorske industrije v Sloveniji, ki je leta 2007 po nedavni raziskavi WIPO k vašemu BDP prispevala približno 5,1 %.

V upanju na ustrezno razrešitev spora vam dajemo na razpolago svoje dolgoletne izkušnje na področju kolektivnega upravljanja, če se bo to zdelo potrebno, pa smo se v primernem času pripravljene tudi sestati z ustreznimi slovenskimi organi.

Še enkrat hvala za vaše sodelovanje v tej za slovensko in mednarodno skupnost ustvarjalcev tako pomembni zadevi.

S spoštovanjem,

Martial Bernard,
v. d. generalnega direktorja

Ronald Mooij,
Generalni sekretar BIEM

V vednost:

dr. Danilu Türku, predsedniku Republike Slovenije,

ge. Majdi Širca, ministrici za kulturo,

dr. Mateju Lahovniku, ministru za gospodarstvo,

dr. Juriju Žureju, direktorju URSIL,

g. Kenthu Muldinu, predsedniku upravnega odbora CISAC in Evropskega odbora CISAC,

g. Thierryju Desurmontu, predsedniku upravnega odbora BIEM,

g. Mitku Chatalbashevu, direktorju za evropske zadeve (CISAC/BIEM),

g. Matjažu Zupanu, predsedniku odbora SAZAS.